

ਦੋਏਗ

ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ

(21:1-22:23)

ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਟਾਨਾਂ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬੜੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨੇ। ਲਾਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਮਲਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਚੱਟਾਨਾਂ ਉਸ ‘‘ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ’’ ਵਰਗੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਭੋਲਾ ਭਾਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

1 ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਏਦੋਮੀ ਦੋਏਗ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੈ।

ਦੋਏਗ ਨੂੰ ਏਦੋਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਏਸਾਓ ਦੀ ਵੰਸ਼ ‘ਚੋਂ, ਭਾਵ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਦੋਏਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਬੇਦੀਨ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨੋਬ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (21:7)। ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਵਾਹੇ ਦੇ ਅਤੇ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਸ਼ਾਊਲ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਦਮੀ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਕੰਮ

1 ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋਏਗ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਸੁਭਾਅ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜਦੇ ਦੌੜਦੇ ਦਾਊਦ ਨੋਬ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੀਲੋਹ ਦੇ ਨਾਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਤੰਬੂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਬ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਾਊਦ ਦੇ ਦਿਨ ਬੁਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਆਸਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਨਾਲ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਗੋਲੀਅਥ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਅਤੇ ਮਣਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੁਝ ਰੋਟੀਆਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਦੋਏਗ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਨੋਬ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੋਏਗ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਸ਼ਾਊਲ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਸੁਣਾਇਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਦੋਏਗ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ 22:6 ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ। ਦੋਏਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਮੋੜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨੇ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਸੱਚ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ

ਤੋੜਿਆ ਮਰੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (22:9, 10)। ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਊਲ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੇਦੋਸ਼ ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਾਰੀ ਯਾਜਕਾਈ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਰਵਾ ਸੁੱਟਿਆ। ਜਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਖੂਨੀ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਦੋਏਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੂੰ ਪਰਤ ਕੇ ਯਾਜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ।’’ ਆਪਣੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਕੇ ਬੇਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ‘‘ਬਹਾਦਰੀ’’ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ੋਖੀ ਮਾਰੀ। ਪੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਐਨੇ ਨੀਚ ਕਾਤਲ ਬਾਰੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ? ਜਦ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇਕ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਸਮੂਹਿਕ ਕਤਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਬੂਰ 52 ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਵਿਹਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੇ ਕੰਮ ਦੋਏਗ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਸਨ। ਆਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋਏਗ ਵਰਗੇ ਅੱਗੂਣ ਪਨਪ ਪੈਣ।

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੈਰਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ (22:9, 10; ਜ਼ਬੂਰ 52:2, 4)। ਦੋਏਗ ਇਹ ਕਹਿਣ ‘ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੇ ਦਾਊਦ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਏਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣਾ ਟੀਚਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲ ਲਏ, ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਟੀਚਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਬੂਰ 52:2 ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੰਜ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘ਫ਼ਰੇਬ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ’ ਸੀ। ਹਰ ਵਾਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚੱਲੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਾਜਕਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ (22:4)। ਮਿੱਠੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦਾ ਨਾਸ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੇਪਰਵਾਹ ਜੀਭ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਯਾਕੂਬ 3:6 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਜੀਭ ਵੀ ਇਕ ਅੱਗ ਹੈ! ਸਾਡੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜੀਭ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਾਰੀ ਦੇਹੀ ਨੂੰ ਦਾਗ ਲਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਭੋਚੱਕਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਨਰਕ ਦੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਬਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ।’’ ਪਾਪ ਦੇ ਲੋਭ ਵਿਚ ਪੈਣ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣੀਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਣ, ਕਿੰਨਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਦੋਏਗ ਨੇ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਬਰਾਹਾਮ ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਾਲੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ ਸੀ। ਗਾਲੜੀ ਜਰਨੈਲ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕਾਲੇ ਸਨ, ਜਦ ਕਿ ਦਾੜ੍ਹੀ ਚਿੱਟੀ ਸੀ। ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਇਕ ਜਰਨੈਲ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਜਰਨੈਲ ਦੇ ਵਾਲ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਚਿੱਟੀ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਲਿੰਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਥਾਂ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।’’ ਗੈਰ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਢੁਕਦੀ ਹੈ!

ਉਹ ਸੁਆਰਥ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਸੀ। ਦੋਏਗ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਹੈ?’’ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਊਲ ਝੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ (22:8)। ਦੋਏਗ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸੁਆਰਥੀ ਹੋਣ ਤੇ ਖੁਦਾ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸੁਆਰਥ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੀ ਦੋਏਗ ਲੋਭੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਬੂਰ 52:7 ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਆਰਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 1:28)।

ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਦੋਏਗ ਵਾਂਗ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 2:15; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:4; ਜ਼ਬੂਰ 52:7)।

ਉਹ ਡਰਪੋਕ ਸੀ। 'ਦੋਏਗ' ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਕਾਇਰ ਜਾਂ ਡਰਪੋਕ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋਏਗ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਬੂਰ 52:1 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਹੇ ਸੂਰਬੀਰ, ਤੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਫੁੱਲਦਾ ਹੈਂ? ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਨਿੱਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।' ਕਿੰਨਾ ਨਫ਼ਰਤ ਯੋਗ ਹੈ ਬੁਰਿਆਈ ਉੱਤੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰਨਾ! ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚਿਤਰਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਸੁਆਰਥੀ ਅਤੇ ਘੁਮੰਡੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਆਪਣਾ ਆਪ' ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਏਗ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ (ਰੋਮੀਆਂ 11:25; 12:16)।

ਉਹ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਚ ਹਮਦਰਦੀ ਜਾਂ ਦਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਏਗ ਦੀ ਕੌਰੋਤਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਜਦ ਇਹ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਤਰਸ ਨਾ ਆਇਆ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਕੋਈ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਐਨਾ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਯਾਜਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਊਲ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ।

ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਬੇਕਸੂਰ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਆਪਣਾ ਹੀ ਆਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦੂਜੇ ਤੇ ਉੱਤਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ (ਜ਼ਬੂਰ 52:7)। ਉਸ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਪਰ ਆਤਮਾ ਨਾ ਪਾਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:8)।

ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਿਆ ਆਦਮੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਪ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜ਼ਬੂਰ 52:3 ਵਿਚ ਦੋ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: (1) ਖੁਦਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਨੈਤਿਕ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਖੁਦਾ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ

ਨੇਮ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਇਨਾਮ

ਦੋਏਗ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ (ਹੋਸ਼ਿਆ 10: 13)। ਦੋਏਗ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਖੀਰ ਵਿਚ ਬੜੇ ਦੁਖਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।

ਇਸਦਾ ਇਨਾਮ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਪਾਪ ਵਿਚ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ (ਜ਼ਬੂਰ 52: 3)। ਪਾਪ ਦੀ ‘ਲਤ’ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। 2 ਪਤਰਸ 2: 14 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਭਚਾਰ ਵੱਲ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਪ ਵੱਲੋਂ ਰੁਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਹ ਡੋਲਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਲੋਭ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਸਰਾਪ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ!’ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਕੜਵਾਹਟ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 52: 3), ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਆਦਮੀ ਗ਼ਲਤੀ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 21-24)। ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਬੁਰਾ ਇਨਾਮ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਬਰਬਾਦੀ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 52: 5)। ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ‘ਹਾਰ’ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ‘ਕੱਢੇ ਜਾਣਾ’ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ‘ਬਰਬਾਦੀ’ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਚਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ, ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤਾਂ ਦੁਖਦ ਅੰਤ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 13: 3)।

ਇਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਅਲਗਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (22: 22)। ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬੜੀ ਖਾਸ ਲਗਦੀ ਸੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਦਾਊਦ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਏਗ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਆਰਥੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਤਿੱਖੀ ਜੀਭ, ਈਰਖਾ ਹੋਰ ਵੀ ਨਫ਼ਰਤ ਯੋਗ ਹਨ।

ਸਾਰ

ਦੋਏਗ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ: ਸੁਆਰਥ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਬਰਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਏਗ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ‘ਅੰਨ੍ਹੀ ਖਾਹਸ਼’ ਦੇ ਆਤੰਕ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਅਣਕਿਹਾ ਅੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ‘ਅੰਨ੍ਹੀ ਖਾਹਸ਼’ ਸੁਆਰਥ ਹੈ, ਜਦ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋਏਗ ਵਾਂਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਏਗ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ ਹੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਪੀੜ, ਬੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੀ ਵਾਢੀ ਵੇਖੀ (ਜ਼ਬੂਰ 52: 5)। ਹਰ ਆਦਮੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਦੋ ਰਾਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾ ਹੋਈਏ ਪਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਜ਼ਬੂਰ 52 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜ਼ੈਤੂਨ ਦੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਬਿਰਛ ਵਰਗਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਉੱਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੀਕਰ ਤੇਰਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 52:8, 9)।

ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਬਗ਼ੈਰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਫੁਲ ਕੱਟ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਲੈ ਕੇ ਬੁੱਤ ਬਣਾਉਣ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੌਜਾਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਮਜ਼ਬੂਤ' ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਏਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿਚ ਲੁਕ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਧਰਮੀ ਸਦਾ ਤਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣਗੇ।

ਇਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, 'ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਸਭ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ, ਬੁਜ਼ਦਿਲੀ, ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।' ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗ਼ਲਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਟਿਕਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹੀਅਤ ਸਾਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦੋਸਤੀ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੀ ਆੜ 'ਚ ਗੁੱਸਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਤਰਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਮ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ! 'ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਵੈਰੀ ਕੁੱਤਾ,' ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਹੋਰ, 'ਗਲਾ ਕੱਟ' ਫ਼ਲਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਏਦੋਮੀ ਦੋਏਗ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਵਿਚ ਨਾ ਵਰਤਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅੰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ!